

Lector univ. dr.
Mădălina Dinu

Judecător
Roxana Stanciu

Executarea silită în Codul de procedură civilă

Comentariu pe articole

Ediția a 2-a

Editura
Stamangiu
2019

Capitolul VI. Contestația la executare

Art. 712. Obiectul contestației. (1) Împotriva executării silite, a încheierilor date de executorul judecătoresc, precum și împotriva oricărui act de executare se poate face contestație de către cei interesați sau vătămați prin executare. De asemenea, se poate face contestație la executare și în cazul în care executorul judecătoresc refuză să efectueze o executare silită sau să îndeplinească un act de executare silită în condițiile legii.

(2) Dacă nu s-a utilizat procedura prevăzută la art. 443, se poate face contestație și în cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu.

(3)^[1] De asemenea, după începerea executării silite, cei interesați sau vătămați pot cere, pe calea contestației la executare, și anularea încheierii prin care s-a admis cererea de încuviințare a executării silite, dacă a fost dată fără îndeplinirea condițiilor legale.

(4) Împărțirea bunurilor proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie poate fi hotărâtă, la cererea părții interesate, și în cadrul judecării contestației la executare.

COMENTARIU

1. Noțiune. Contestația la executare reprezintă mijlocul procesual prin care, în cea de-a doua fază a procesului civil, părțile sau terțele persoane vătămate prin executare invocă în fața instanței competente nereguli referitoare la actele de executare săvârșite în cauză, în vederea anulării, îndreptării actului de executare contestat sau pentru a se obține anularea ori încetarea executării silite înseși sau, atunci când este cazul, pentru a se lămurii titlul executoriu.

2. Subiectele contestației la executare. Din redactarea art. 712 alin. (1) teza I CPC, în cuprinsul căruia se stipulează că pot formula contestație la executare „cei interesați sau vătămați”, rezultă că, în majoritatea situațiilor, subiecte ale contestației la executare sunt creditorul urmăritor și debitorul urmărit^[2]. Totodată, pe lângă debitor, creditor (urmăritor sau intervenient), terți, subiecte ale contestației la executare pot fi și Ministerul Public,

^[1] Alin. (3) al art. 712 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 12 din O.U.G. nr. 1/2016.

^[2] E. OPRINA, I. GÂRBULEȚ, *op. cit.*, p. 577-578.

în condițiile art. 92 CPC, și biroul executorului judecătoresc, pentru contestația formulată în condițiile art. 712 alin. (3) CPC.

Prin urmare, au calitate procesuală activă în promovarea unei contestații la executare atât debitorul urmărit (atunci când invocă nulitatea titlului executoriu sau a actului de urmărire, insesizabilitatea creanței etc.), creditorul urmărit (pentru ipotezele în care executorul judecătoresc refuză efectuarea executării sau a unui act de executare în cauză, cât și atunci când sunt invocate incidente ivite pe parcursul urmăririi, cum ar fi întinderea sau aplicarea titlului executoriu etc.), creditorii neurmăritori care intervin în procedura de executare silită declanșată de alți creditori sau orice altă persoană interesată al cărei drept a fost vătămat printr-un act de executare (spre exemplu, terțul împotriva căruia a început urmărirea, deși el nu avea calitatea de debitor în cauză^[1]).

În practică, instanțele au fost sesizate cu contestații la executare formulate de adjudecarii imobilelor urmărite silit, care se plâneau de faptul că, anterior finalizării procedurii de adjudecare, executorul a dat curs cererii de suspendare a executării formulate de creditor, care era nemulțumit de suma oferită la licitație. În astfel de cazuri, s-a apreciat că acești terți justifică un interes (fiind interesați ca executarea să fie reluată), au și calitate procesuală activă (deoarece au legătură suficientă cu actul de executare contestat și față de care își afirmă un drept), însă pe fondul cauzei nu justifică o vătămare suficient de importantă încât să conducă la admiterea contestației.

Dacă această contestație este introdusă de creditor sau de debitor, are natura unei căi de atac specifice fazei executării silite, iar dacă se exercită de terți ce pretind că bunurile urmărite sunt ale lor, suntem în prezența unei adevărate acțiuni în revendicare^[2].

Totodată, în raport de prevederile art. 92 alin. (5) CPC, procurorul poate să solicite punerea în executare a oricărui titluri executorii emise în favoarea dispăruților, a persoanelor puse sub interdicție sau a minorilor. Având în vedere acest aspect, apreciem că, pentru ipoteza prevăzută de art. 92 alin. (5), procurorul are dreptul de a formula și contestație la executare. În practică au apărut și alte cazuri în care parchetele au beneficiat de recunoașterea calității procesuale active în cadrul contestației, în acele contestații prin care organele penale care au instituit sechestrul

[1] I. DELEANU, V. MITEA, S. DELEANU, *Tratat de procedură civilă – Noul Cod de procedură civilă*, vol. III, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 343.

[2] V.M. CIOBANU, T.C. BRICIU, C.C. DINU, *op. cit.*, p. 530.

asigurător asupra bunurilor debitorului au contestat executarea pornită de creditorii săi cu privire la aceste bunuri.

Totuși, semnalăm că, potrivit art. 787 alin. (5) CPC, terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi; el își va formula apărările în instanța de validare. Soluția la care s-a oprit legiuitorul poate părea bizară, dar este firească în raport de modul în care ar trebui să decurgă urmărirea silită prin poprire. Astfel, terțul care primește actul privind înființarea popririi și care știe că există motive pentru care poprirea nu este valabilă are obligația de a comunica acest lucru executorului. Acesta, la rândul său, va decide dacă menține sau nu măsura. Dacă măsura se menține, iar terțul consideră în continuare că nu este legală, el va refuza indisponibilizarea bunurilor sau banilor și consemnarea lor la dispoziția executorului, ceea ce va provoca cel mai probabil o cerere de validare a popririi, unica sancțiune posibilă cu privire la conduita terțului poprit. Alternativa de a permite terțului să conteste în 15 zile de la primirea adresei măsură popririi presupune prelungirea duratei executării, fapt pe care legiuitorul a dorit în realitate să îl evite.

În raport de teza a II-a a alin. (1) al art. 712 CPC, legiuitorul conferă calitatea de *intimat* și biroului executorului judecătoresc, dar numai atunci când obiectul contestației la executare este dat de refuzul executorului de a efectua o executare silită sau de a îndeplini un act de executare silită în condițiile legii.

Așa cum am mai arătat, întotdeauna în judecarea contestației la executare cadrul procesual va cuprinde creditorul și debitorul, aceștia fiind persoanele asupra cărora se răsfrâng direct efectele admiterii, respectiv ale respingerii contestației la executare. În situația în care aceste părți nu se regăsesc întocmai în cauză, instanța va putea proceda în sensul prevăzut de art. 78 CPC (instanța pune în discuție necesitatea introducerii forțate în cauză a părții care nu a fost cuprinsă în acțiune, iar în cazul în care părțile nu solicită introducerea ei în cauză, instanța poate respinge cererea fără a se pronunța pe fond).

Mai trebuie precizat și faptul că executorul judecătoresc nu are calitate procesuală activă în cadrul contestației la executare, cu unica excepție a situațiilor în care are calitatea de debitor sau creditor.

De altfel, trebuie remarcat faptul că, similar instanței de executare, executorul este participant, nu parte în executarea silită, iar legiuitorul a reglementat expres situațiile în care un participant (nu partea) la executarea silită are calitate procesuală (cum ar fi cazul terților vătămați prin actele de executare).

3. Formele și obiectul contestației la executare. Din redactarea art. 712 CPC rezultă că pot forma *obiect* al contestației la executare: executarea silită însăși, încheierile date de executorul judecătoresc, orice act de executare, refuzul executorului judecătoresc de a efectua o executare silită sau de a îndeplini un act de executare silită, încheierea prin care instanța a admis cererea de încuviințare a executării silite, precum și titlul executoriu, atunci când sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea acestuia, iar partea nu a uzat de procedura dispusă în cuprinsul art. 443 CPC referitoare la lămurirea hotărârii.

Prin raportare la obiectul contestației la executare, aceasta poate îmbrăca *trei forme*, respectiv: contestația la executare propriu-zisă, contestația la titlu și contestația împotriva refuzului organului de executare de a începe executarea silită ori de a îndeplini un act de executare.

3.1. Contestația la executare propriu-zisă reprezintă mijlocul procesual cel mai uzitat în practică, întrucât prin această formă se pot contesta orice act de executare efectuat în cauză, precum și însăși executarea silită, cu consecința, în caz de admitere a contestației, a anulării actului săvârșit cu nerespectarea dispozițiilor legale în materie sau chiar a întregii executări.

De regulă, nu intră sub incidența contestației la executare propriu-zise anularea titlului executoriu^[1], cu excepția situațiilor în care este reprezentat de un alt înscris decât o hotărâre judecătorească, iar acesta nu ar putea fi desființat pe calea unei acțiuni de drept comun (ipoteză greu de întâlnit în practică în lumina modificării intervenite prin Legea nr. 310/2018), executoriu în virtutea legii, ipoteză în care partea interesată are posibilitatea de a formula contestație la executare propriu-zisă, solicitând instanței anularea titlului executoriu și anularea formelor de executare efectuate în cauză.

Prin intermediul contestației la executare propriu-zise *se pot invoca neregularități referitoare la*: modalitatea greșită de actualizare a creanței de către executorul judecătoresc, lipsa caracterului cert, lichid și exigibil al creanței, întocmirea publicațiilor de vânzare cu nerespectarea dispozițiilor legale, reducerea cheltuielilor de executare, lipsa titlului executoriu, prescripția dreptului de a cere executarea silită etc.^[2]

Din redactarea art. 712 alin. (3) CPC rezultă că poate forma obiect al contestației la executare propriu-zise *încheierea prin care s-a admis cererea de încuviințare a executării silite*, dacă a fost dată fără îndeplinirea dispozițiilor legale, caz în care, după începerea executării silite, cei interesați

^[1] V.M. CIOBANU, G. BOROI, T.C. BRICIU, *op. cit.*, p. 548.

^[2] E. OPRINA, I. GÂRBULEȚ, *op. cit.*, p. 586-591.

sau vătămați au posibilitatea legală de a solicita instanței competente anularea acesteia.

Dispozițiile art. 712 alin. (4) CPC includ în sfera contestației la executare propriu-zise și *cererile având ca obiect partajarea bunurilor proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie*. Din redactarea textului ar putea rezulta că cererea de împărțeală trebuie să fie formulată doar de „*partea interesată*”, ceea ce ar putea conduce la ideea că doar părțile din faza executării silite pot formula o astfel de cerere, și nu orice persoană care ar putea justifica un interes, chiar dacă nu este parte. Deși legiuitorul folosește expresia „*parte interesată*”, aceasta nu înseamnă că doar părțile din faza executării silite (creditor, debitor) ar putea formula cererea de sistare a stării de indiviziune, ci orice persoană care justifică un interes, intrând în această categorie atât părțile, cât și terții interesați. Sintagma „*parte interesată*”, în acest context, este utilizată în scopul justificării calității procesuale active și a interesului, în sensul că orice parte interesată poate solicita sistarea stării de indiviziune. Prin urmare, pentru ipotezele în care executarea silită a început asupra unui bun aflat în coproprietate, coproprietarul lezată în dreptul său de proprietate poate formula contestație la executare, solicitând partajarea bunului executat silit, cerere cu caracter incidental în cadrul contestației la executare, care va fi soluționată după regulile dreptului comun în materie de partaj.

3.2. Contestația la titlu, prevăzută în cuprinsul art. 712 alin. (2) CPC, reprezintă acel mijloc procesual care *are ca obiect lămuriri referitoare la înțelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu*. Contestația la titlu este însă inadmisibilă pentru acest motiv ori de câte ori partea a uzat anterior de procedura lămuririi hotărârii judecătorești, întrucât hotărârea pronunțată în condițiile art. 443 CPC are autoritate de lucru judecat în cadrul contestației la executare exercitate pentru acest motiv.

Deși prin intermediul contestației la titlu se contestă însuși titlul executoriu, această contestare nu vizează validitatea sa în fond și nu repune în discuție fondul pretenției deduse judecății, ci doar aspectele legate de înțelesul, întinderea sau aplicarea sa, lămurirea titlului executoriu fiind necesară în vederea executării corecte, părțile nefiind de acord cu modalitatea în care s-ar putea face executarea în temeiul aceluia titlu^[1].

Cu alte cuvinte, contestația la titlu *poate viza doar măsurile luate de instanță și cuprinse în dispozitivul hotărârii, nu și soluționarea unor capete de cerere care au rămas nesoluționate* [pentru aceasta existând

^[1] V.M. CIOBANU, G. BOROI, T.C. BRICIU, *op. cit.*, p. 547.

procedura completării hotărârii sau revizuirea în condițiile art. 509 alin. (1) pct. 1 CPC]. Deși textul art. 712 alin. (2) CPC trimite la dispozițiile art. 443, acestea sunt aplicabile doar în ceea ce privește lămurirea hotărârii, nu și completarea sau îndreptarea ei, în cazul celor din urmă partea putând folosi doar procedura de îndreptare sau completare în condițiile art. 443 și art. 444, nu și contestația la executare.

În schimb, nu reprezintă o contestație la titlu acea contestație prin care debitorul pune în discuție pretinsa executare parțială a clauzelor contractuale, întrucât această cerere nu tinde spre lămurirea titlului, ci vizează suma rămasă de executat, deci lichiditatea creanței.

Contestația la titlu nu aduce atingere dreptului părților de a o exercita, chiar și după modificarea art. 713 alin. (2) CPC, întrucât, prin intermediul acesteia, nu se invocă apărări de fond, ci se urmărește doar lămurirea înțelesului, întinderii sau aplicării titlului executoriu.

3.3. Contestația împotriva refuzului organului de executare de a începe executarea silită ori de a îndeplini un act de executare constituie a treia formă a contestației la executare, reglementată în cuprinsul art. 712 alin. (1) teza a II-a CPC, prin intermediul căreia persoana vătămată prin refuzul manifestat de executorul judecătoresc de a începe executarea silită sau de a îndeplini un act de procedură se îndreaptă în mod direct împotriva lui. Această formă a contestației conferă executorului judecătoresc calitatea procesuală de intimat în procedura contestației la executare.

Totodată, pe lângă contestația la executare formulată în condițiile art. 712 alin. (1) teza a II-a CPC, în condițiile Legii nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, republicată, partea interesată poate exercita o cale de atac specifică, denumită *plângere*.

Astfel, conform prevederilor art. 7 din Legea nr. 188/2000, executorii au următoarele atribuții:

- a) punerea în executare a dispozițiilor cu caracter civil din titlurile executorii;
- b) notificarea actelor judiciare și extrajudiciare;
- c) comunicarea actelor de procedură;
- d) recuperarea pe cale amiabilă a oricărei creanțe;
- e) aplicarea măsurilor asigurătorii dispuse de instanța judecătorească;
- f) constatarea unor stări de fapt în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă;
- g) întocmirea proceselor-verbale de constatare, în cazul ofertei reale urmate de consemnarea sumei de către debitor, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă;

h) întocmirea, potrivit legii, a protestului de neplată a cambiilor, biletelor la ordin și a cecurilor, după caz;

i) orice alte acte sau operațiuni date de lege în competența lor.

În interpretarea prevederilor art. 712 alin. (1) teza a II-a CPC, precum și a art. 56 alin. (1) și (2) din legea specială, refuzul executorului judecătoresc de a îndeplini atribuțiile prevăzute la art. 7 lit. b)-i) se motivează, dacă părțile stăruie în cererea de îndeplinire a acestora, în termen de cel mult 5 zile de la data refuzului. În cazul refuzului nejustificat de îndeplinire a aceluiași atribuții, partea interesată poate introduce plângere, în termen de 5 zile de la data la care a luat cunoștință de acest refuz, la judecătoria în a cărei rază teritorială își are sediul biroul executorului judecătoresc.

Prin urmare, împotriva refuzului executorului judecătoresc de a îndeplini actele prevăzute în cuprinsul art. 7 lit. b)-i) din Legea nr. 188/2000 se poate formula *plângere* la instanța competentă. Însă, pentru motivul prevăzut la art. 7 lit. a), respectiv punerea în executare a dispozițiilor cu caracter civil din titlurile executorii, devin incidente prevederile art. 712 alin. (1) teza a II-a CPC, partea având posibilitatea de a formula *contestație* împotriva refuzului organului de executare de a începe executarea silită ori de a îndeplini un act de executare.

PRACTICĂ JUDICIARĂ

1. Lămurirea înțelesului, a întinderii sau a aplicării dispozitivului unei hotărâri judecătorești. „Lămurirea dispozitivului unei hotărâri judecătorești ce constituie titlu executoriu poate fi solicitată, în egală măsură, pe două căi procesuale: cea prevăzută la art. 281¹ CPC 1865 (*art. 443 CPC – n.n.*), respectiv cea descrisă de art. 399 alin. (1) teza a II-a din același cod [*art. 712 alin. (2) CPC – n.n.*], pretențiile, în ambele cazuri, având obiect identic, lămurirea înțelesului, a întinderii sau a aplicării dispozitivului unei hotărâri judecătorești. Nu există însă o opțiune a părții între cele două căi procesuale, exercițiul dreptului la acțiune fiind subordonat unei restricții de ordin temporal deduse din prevederile art. 399 CPC 1865 (*art. 712 CPC – n.n.*), anume începerea executării silite. Se poate recurge la procedura lămuririi hotărârii judecătorești oricând până la momentul inițierii executării, însă, după acest moment, este posibilă doar contestația la titlu, în caz contrar, dispozițiile relevante din secțiunea codului referitoare la contestația la executare neavând aplicabilitate, ceea ce nu poate fi acceptat. Este fără relevanță finalizarea executării până la soluționarea contestației, fiind suficient faptul că această contestație a fost formulată anterior finalizării. Obiectul cererii este identic în ambele cazuri, diferind cauza acțiunii, respectiv temeiul juridic al cererii și folosul practic urmărit în fiecare caz, lămurirea dispozitivului în vederea executării

viitoare, respectiv lămurirea acestuia pentru înlăturarea impedimentelor născute în cadrul unei executări începute” (*I.C.C.J., s. civ. și de propr. int., dec. nr. 1493 din 18 februarie 2011, în B.J. 2011, www.scj.ro*).

2. Competențele executorilor judecătorești potrivit Legii nr. 188/2000. „Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești nu le stabilește acestora competența de a introduce acțiuni în justiție pentru lămurirea înțeleșului sau întinderii unor hotărâri judecătorești în care executorii nu au fost parte procesuală. Aceasta înseamnă că executorul judecătoresc nu are legitimare procesuală extraordinară în sensul celor mai sus arătate pentru această noțiune și, ca urmare, nu poate introduce contestații la executare” (*C.A. Brașov, s. civ., min. și fam., dec. nr. 41/R/2008, în R. Stanciu, Contestația la executare..., ed. a 2-a, p. 85-87*).

3. Îndreptare eroare materială. Indicarea greșită a datei la care a avut loc ședința publică sau a datei la care s-a pronunțat hotărârea judecătorească.

„Indicarea greșită a datei la care a avut loc ședința publică sau a datei la care s-a pronunțat hotărârea judecătorească, fiind o eroare materială, poate să fie remediată în urma folosirii unei cereri de îndreptare a erorii materiale strecurate în cuprinsul hotărârii judecătorești, iar nu pe calea contestației la titlu, nefiind vorba despre lămuriri cu privire la înțeleșul, întinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii, așa cum prevăd spre admisibilitate dispozițiile art. 399 CPC 1865 [art. 713 alin. (2) CPC – n.n.]” (*Jud. Sect. 3 București, sent. civ. nr. 4065 din 19 mai 2004, în M. Tăbăraș, op. cit., p. 58*).

4. Adecvarea actelor de executare silită la dispozitivul titlului executoriu.

„Executorul judecătoresc are îndatorirea de a manifesta rol activ în cursul executării, iar actele de executare sunt limitate la cele vizând «realizarea integrală și cu celeritate a obligației prevăzute în titlul executoriu», potrivit art. 373¹ alin. (6) CPC 1865 și art. 627 alin. (1) CPC. Dispozitivul titlului executoriu circumscrie obligația impusă debitorului, iar executorul judecătoresc este ținut de mențiunile dispozitivului, inclusiv de cele cuprinse în încheierea de lămurire a acestuia. În cazul în care dispozitivul titlului executoriu prevede că obligația debitorului de a plăti creditorului o anumită sumă de bani există doar în măsura în care această sumă a fost în fapt confiscată de către debitor, executorul judecătoresc nu poate proceda la executarea silită asupra patrimoniului debitorului decât în condițiile în care creditorul furnizează executorului înscrisuri justificative privind confiscarea acelei sume. Refuzul executorului judecătoresc de a continua executarea silită, motivat de imposibilitatea creditorului de a furniza înscrisuri privind confiscarea sumei respective, nu constituie o încălcare a îndatoririlor sale, ci, dimpotrivă, o adecvare a actelor de executare la dispozitivul titlului executoriu. Semnificativ, art. 647 alin. (1) CPC impune creditorului obligația de a acorda executorului sprijin efectiv

pentru aducerea la îndeplinire a executării silită, punându-i la dispoziție și mijloacele necesare în acest scop” (*Jud. Alexandria, sent. civ. nr. 3147 din 28 iunie 2013, irevocabilă prin dec. civ. nr. 584 din 13 septembrie 2013 a Trib. Teleorman, în R.R.E.S. nr. 3/2013, p. 164-166*).

5. Contestația la executare împotriva măsurii popririi pentru sume datorate înaintea partajului între foștii soți. „Dacă în cadrul partajului nu s-a solicitat de către părți pronunțarea (*asupra – n.n.*) datoriiilor/debitelor acumulate de către foștii soți pe parcursul căsătoriei, în care sunt incluse și impozitele și taxele datorate de cei doi foști coproprietari bugetului municipiului, fiecare dintre cei doi foști soți este ținut să achite în integralitate impozitele și taxele datorate bugetului local pentru perioada anterioară sistării stării de coproprietate, creanța înscrisă în titlul executoriu menținându-și caracterul de datorie comună și după pronunțarea sentinței de partaj. Ca atare, contestația la executare împotriva măsurii popririi instituite de direcția de impozite și taxe locale asupra salariului contestatoarei pentru sumele datorate cu titlu de impozite și taxe aferente imobilului ce a făcut obiectul partajului între foștii soți a fost respinsă de către instanță ca neîntemeiată” (*Jud. Slobozia, sent. civ. nr. 82 din 20 ianuarie 2015, definitivă prin neapelare, în R.R.E.S. nr. 2/2016, p. 248-251*).

6. Obiectul contestației. Refuzul executorului de a efectua acte de executare silită. „În ceea ce privește obiectul plângerii, legiuitorul a înțeles să facă distincție între atribuția executorului de a efectua o executare silită și îndeplinirea celorlalte acte prevăzute de art. 7 din Legea nr. 188/2000. A supus acestui mijloc procedural numai celelalte acte de competența executorului judecătoresc reglementate de art. 7 lit. b)-i), mai puțin refuzul de a efectua un act de executare silită. Pentru refuzul de a efectua acte de executare silită, Codul de procedură civilă prevede un alt mijloc procedural, și anume contestația la executare” (*Jud. Sect. 3 București, sent. civ. nr. 12443 din 18 septembrie 2014, definitivă prin dec. civ. nr. 209/R din 22 ianuarie 2015 a Trib. București, s. a IV-a civ.*).

7. Constație la titlu. Invocarea unor motive referitoare la chestiuni de fond. „Contestatorii nu contestă decizia civilă (...) din perspectiva înțelesului, întinderii și aplicării sale, ci invocă motive referitoare la chestiuni de fond, de natură a repune în discuție o hotărâre judecătorească irevocabilă, susținând că prin pronunțarea acestei hotărâri judecătorești le-a fost îngădit accesul la imobilul proprietate personală, (...) că actualul front stradal face imposibilă exercitarea dreptului de servitute pe care îl au constituit și intabulat în cartea funciară și că sunt obligați să ridice o parte din gardul stradal (...). Or, contestația la titlu poate fi primită în cazul în care dispozitivul hotărârii nu este clar sau este echivoc, dar în limitele motivelor cuprinse în hotărâre,

fără a se modifica situația lămurită definitiv, cu putere de lucru judecat, prin acest mijloc procedural neputând fi invocate motive referitoare la chestiuni de fond, care să pună în discuție în fața instanței de executare legalitatea și temeinicia titlului executoriu, astfel cum solicită contestatorii, deoarece, prin aceasta, s-ar aduce atingere puterii de lucru judecat” (*Trib. Timiș, s. I civ., dec. civ. nr. 1031/A din 16 septembrie 2016*).

8. Lămurirea aplicării titlului executoriu. „(...) Invocarea de către apelantă (*creditoare – n.n.*) a împrejurării că nu va avea acces la bucătărie și anexe, ca urmare a stabilirii dreptului de uzufruct asupra unei camere, nu a constituit un motiv de apel de sine stătător în dosarul (*de fond în cadrul căruia a fost emis titlul – n.n.*), reprezentând exclusiv o argumentare a motivului de apel privind greșita atribuire în natură a întregului imobil intimatelor (în contextul în care solicitase să îi fie atribuit ei integral în urma partajului). Este parțial corectă concluzia primei instanțe că Tribunalul Vaslui a analizat la acel moment obiectul dreptului de uzufruct. Și aceasta, pentru că ultimele considerente din paragraful redat, care nu pot fi scoase din contextul analizei motivului 4 de apel, au reprezentat doar o apăsare de principiu a întinderii dreptului de uzufruct, iar nu una în concret, nestabilindu-se ansamblul anexelor necesare folosinței optime a acelei camere raportat la configurația imobilului determinată pe cale de expertiză tehnică judiciară coroborat cu restul probatoriilor administrate în prezenta cauză.

Dincolo de acest aspect, prezenta instanță nu poate reține, asemenea primei instanțe, că, la momentul formulării contestației la executare (9 decembrie 2015), executarea silită era finalizată prin procesul-verbal al (*executorului – n.n.*) și astfel nu se mai impunea lămurirea aplicării titlului executoriu. Raportat la data formulării contestației la executare, problema era încă de actualitate. Iar chestiunea în discuție, respectiv utilizarea, alături de alte anexe gospodărești, și a bucătăriei de vară, nu poate fi considerată ca soluționată prin acordul părților prin procesul-verbal din 15 decembrie 2015. Lecturând actul de executare, instanța constată că acordul părților se verifică numai cu privire la exercitarea dreptului de uzufruct asupra camerei din nord-vest, la folosirea unei jumătăți din hol din partea de vest a casei, precum și la folosirea în comun a anexelor gospodărești – WC exterior, beci, magazie lemne – și a intrării în curtea imobilului (...). În privința bucătăriei de vară (și a celorlalte încăperi din imobil), se reține somarea debitoarei pentru eliberarea acestora. Somarea fiind un act cu caracter de impunere, rezultă că nu se poate reține acordul debitoarei și în această privință, iar simplul fapt că a semnat acest proces-verbal nu constituie o achiesare la cele dispuse de executorul judecătoresc, ci doar confirmarea participării la procedura execuțională.

În consecință, lămurirea întinderii acestui drept de uzufruct își justifică necesitatea, fără ca aceasta să însemne reformarea raționamentelor judiciare ale instanțelor care au analizat cauza având ca obiect partajul succesoral, dat fiind că acestea nu au determinat regimul anexelor necesare folosirii optime a camerei respective” (*Trib. Vaslui, s. civ., dec. civ. nr. 1310/A din 28 septembrie 2016*).

9. Contestație la executare după deschiderea procedurii insolvenței. „(...) Deși de la momentul intrării în insolvență executarea silită se suspendă și, respectiv, încetează în sensul art. 75 alin. (1) din Legea insolvenței, debitorului^[1] îi rămâne deschisă calea contestației la executare prin care să solicite instanței de executare să verifice legalitatea actelor de executare efectuate până la momentul intrării sale în insolvență” (*Trib. Teleorman, s. civ., dec. civ. nr. 76 din 23 septembrie 2016, în R.R.E.S. nr. 3/2016, p. 199-203*).

10. Stingerea obligației prin compensație legală solicitată pe calea contestației la executare. „Potrivit art. 712 CPC, obiectul contestației la executare poate consta în:

- actele de executare sau executarea silită însăși, încheierile întocmite de executorul judecătoresc în exercitarea atribuțiilor sale, încheierea prin care s-a admis cererea de încuviințare a executării silită, dacă a fost dată fără îndeplinirea condițiilor legale;
- lămurirea înțelesului, întinderii sau aplicării titlului executoriu;
- refuzul executorului judecătoresc de a efectua o executare silită sau de a îndeplini un act de executare silită, în condițiile legii.

În cadrul primei categorii, care este denumită contestație la executare propriu-zisă, se pot contesta atât acte de executare, cât și executarea silită însăși, cerându-se chiar anularea întregii executări. Pe calea contestației la executare propriu-zisă se poate invoca inclusiv stingerea obligației prin compensație legală, cerere pe care contestatoarea a formulat-o în subsidiar. Faptul că art. 720 CPC cuprinde o enumerare exemplificativă a soluțiilor date asupra contestației la executare în care nu este cuprinsă dispoziția de compensare legală a datoriilor reciproce ale părților nu înseamnă că o astfel de dispoziție nu este posibilă, de vreme ce compensarea legală constituie o modalitate de stingere a obligațiilor, inclusiv a celor pentru care a fost pornită executarea silită. Cererea de compensare nu reprezintă o solicitare subsecventă cererii de anulare a formelor de executare și a încheierii de stabilire a cheltuielilor de executare, astfel încât instanța de judecată avea

[1] În opinia noastră, nu numai debitorului îi rămâne deschisă calea contestației, ci și tuturor celorlalte persoane cărora dispozițiile art. 712 CPC le recunosc calitate procesuală activă (și interesul necesar promovării contestației).